

A Régiók Bizottsága véleménye – A tengerészek kizárásáról szóló irányelvek módosítása

(2014/C 174/09)

Előadó:	Paul LINDQUIST (SE/EPP), Lidingö város polgármestere
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a tengerészekről, valamint a 2008/94/EK, a 2009/38/EK, a 2002/14/EK, a 98/59/EK és a 2001/23/EK irányelv módosításáról COM(2013) 798 final

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözli az Európai Bizottság azon kezdeményezését, hogy felülvizsgálja a bizonyos munkajogi irányelvek tengerészekre való alkalmazására vonatkozó jelenlegi különleges szabályozást, és általában véve kedvezően értékeli az irányelvjavaslatot;

Az RB kiindulópontja

2. utal arra, hogy a jól működő tengerészeti ágazat a tengerészek szintén jól működő munkaerőpiacával együtt különösen a tengerparthoz közeli régiók és azok lakosai számára igen jelentős;

3. hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 151. cikkével kapcsolatos védelmi rendelkezéseknek lehetőleg ugyanolyan mértékben kell érvényesnek lenniük a tagállamokban a munkavállalók valamennyi kategóriájára, valamint hogy az EU tengerészeti ágazatának egészében – függetlenül attól, hogy mely tagállamban tevékenykedik az adott vállalat – ugyanazoknak a szabályoknak kell érvényesülniük;

4. úgy véli, hogy a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a munkavállalók védelmét szolgáló, uniós jogi aktuson alapuló szabályok alóli kivételhez az érintett tevékenység sajátos jellege alapján meggyőző, konkrét okokat érvényesítsenek;

5. azt a nézetet képviseli, hogy a munkavállalókkal szembeni azonos bánásmód elvére különös hangsúlyt kell helyezni az olyan jogokat illetően, amelyek az Európai Unió Alapjogi Chartájában szerepelnek. Ezek közé tartozik, amint az Európai Bizottság megállapítja, a tájékoztatáshoz és a konzultációhoz való jog a vállalatoknál, valamint a tisztességes és igazságos munkafeltételekhez való jog;

6. annak vizsgálatánál, hogy egy adott kizárás az érvényes jogszabályok szerint megalapozott-e, fontos szempontnak tartja azt, hogy milyen mértékben használták ki a tagállamok a különböző lehetőségeket, és ezek milyen hatással voltak többek között a verseny szempontjából a tengerészeti ágazatra azokban a tagállamokban, amelyek az irányelv végrehajtása mellett döntöttek, és így a szabályokat a tengerészekre is alkalmazták;

7. megállapítja, hogy láthatólag egyetlen tagállam sem számolt be negatív hatásokról, pl. a nemzeti lobogó elhagyására vonatkozóan, vagy a költségek általános helyzetét illetően abban az esetben, ha a tengerészekre ugyanazokat a szabályokat alkalmazzák, mint a szárazföldi munkavállalókra. Ezenkívül azon tagállamok közül, amelyek a tengerészeket nem zárták ki a tájékoztatásra és konzultációra vonatkozó szabályok és a jelenleg hatályos irányelveknek a munkavállalók védelmére irányuló egyéb rendelkezései alkalmazása alól, egyik sem említett versenyhátrányokat az egy vagy több kivételt alkalmazó EU-tagállamokkal szemben;

8. utal arra, hogy azáltal, hogy csak bizonyos tagállamok éltek a hatályos irányelvek tájékoztatásra és konzultációra vonatkozó szabályai alóli kivételek vagy eltérések alkalmazásának lehetőségével, az érintett hajó lobogó szerinti állama alapján különböző szabályok érvényesek a munkaadókra a tengerészeti ágazatban;

9. úgy véli, hogy még mindig figyelembe kell venni azokat a különleges körülményeket, amelyek a tengeri hajózásra jellemzők a szárazföldi tevékenységekhez képest, főként az olyan, tisztán gyakorlati nehézségek esetében, amelyek a tevékenységek különös körülményei miatt, valamint a rendelkezések alkalmazása következtében a versenyre gyakorolt, az uniós vállalatok számára kedvezőtlen lehetséges hatások miatt adódnak a munkavállalók védelmét szolgáló kötelező rendelkezések átfogó alkalmazása során;

10. utal az ILO 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezményére, amely 2013. augusztus 30-án lépett hatályba, és már több állam is ratifikálta. Az EU a 2009/13/EK irányelvvel a tengerészeti ágazat uniós szintű szociális partnerei által a tengerészeti munkaügyi egyezmény alapján kötött megállapodást hajtotta végre. Az irányelv a tengeri munka- és foglalkoztatási körülmények világszerte érvényes minimumszabályait határozza meg, valamint megteremti az előfeltételeket az általánosan azonos kiindulási körülményekhez a tengerészeti ágazatban. Azok az irányelvek azonban, amelyeknek a módosítását javasolja most az Európai Bizottság, ennél tovább mennek, és további szabályozásokat tartalmaznak a munkavállalók védelmére vonatkozóan az egyezménnyel kapcsolatosan;

Az RB megjegyzései

11. megállapítja, hogy annak a lehetőségnek a kihasználása, hogy a 2008/94/EK irányelv védelmi rendelkezései alól kivételt jelenthetnek a bérezésként a bevételből részesedő halászok, azt jelenti, hogy ez a munkavállalói kategória nem jogosult az adott tagállam többi munkavállalóját megillető munkabér-garanciára; ezt az egyenlőtlen kezelést nem tartja a tevékenység különleges körülményei alapján indokoltnak, ezért ezt meg kellene szüntetni;

12. úgy véli, hogy a munkavállalóknak a tájékoztatáshoz és konzultációhoz való joga az Európai Unió Alapjogi Chartájának értelmében alapjog. Ezért az RB szerint magas követelményeket kell támasztani annak a lehetőségnek a megindokolásával szemben, hogy bizonyos munkavállalói kategóriákat ki lehet zárni azon jogok köréből, amelyekkel az uniós jogszabályok alapján a terület más munkavállalói rendelkeznek;

13. oszítja az Európai Bizottság nézetét, amely szerint többek között a kommunikációs technológiák terén bekövetkezett fejlődést tekintve nem lehet abból kiindulni, hogy gyakorlati akadályok indokolják a tengerészek kizárását a tájékoztatásra és konzultációra vonatkozó azonos szabályok alkalmazása alól;

14. egyetért az Európai Bizottság nézetével, amely szerint a tengerészek tájékoztatáshoz és konzultációhoz való jogára vonatkozó kivételek és eltérések lehetőségét, amely a jelenleg érvényes irányelvekben szerepel, meg kell szüntetni;

15. úgy véli, hogy a vállalkozások átruházása és csoportos elbocsátások esetén a munkavállalókat megillető védelem kérdésében különleges feltételekről van szó, amelyeket a tengeri hajózás sajátos jellege indokol. A hajókkal való kereskedelem gyakran a tevékenység szerves része, a nemzetközi piacon pedig bevett gyakorlat, hogy a hajókat legénység nélkül (bareboat) adják-veszik.

16. tudomásul veszi, hogy a munkaadói oldal, valamint több tagállam is utalt arra, hogy a 2001/23/EK és 98/59/EK irányelveknek megfelelő védelmi rendelkezések kötelező alkalmazása magasabb költségekkel és a harmadik országokbeli vállalatokhoz képest versenyhátrányokkal járna a tengerészeti ágazat számára, különösen a hajókkal való, a tevékenység keretében végzett kereskedelemre vonatkozóan. Utaltak arra is, hogy a védelmi rendelkezések tisztán gyakorlati megfontolásokból való alkalmazása jelentős nehézségekkel járna;

17. úgy véli, hogy az uniós vállalatok versenyhátrányának veszélyével kapcsolatos ellenvetéseket – bár azok a tagállamok, amelyek a tengerészekre is alkalmazzák az irányelvek védelmi rendelkezéseit, nem számoltak be jól látható, a verseny szempontjából kedvezőtlen hatásokról – komolyan kell venni. A gyakorlat, illetve hajózási hagyománya alapján minden tagállam maga tudja leginkább megítélni, hogy milyen hatásokkal jár az előírások kötelező alkalmazása;

18. úgy véli, hogy továbbra is az egyes tagállamokra kellene hagyni, hogy a regionális jellegzetességek alapján eldöntsék, kell-e és milyen mértékben kell a tengerészekre alkalmazni a védelmi rendelkezéseket, amelyek a tájékoztatás és a konzultáció joga mellett érvényesek a vállalkozások átruházása, illetve csoportos elbocsátások esetén;

19. oszítja az Európai Bizottság véleményét, mely szerint a 2001/23/EK és 98/59/EK irányelvek alóli kivételek lehetőségét olyan helyzetekre kellene korlátozni, amikor a vállalatátruházás mindössze egy hajó eladásából áll, vagy a csoportos elbocsátást egy ilyen hajó vagy hajók eladása indokolja; továbbá a csoportos elbocsátásokról szóló irányelvvel vonatkozóan egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy kivételt csak a „megfontolási időszak” (cooling-off period) hosszára vonatkozóan kellene engedélyezni;

20. megkérdőjelezi 98/59/EK irányelv módosítására tett javaslatot a 2001/23/EK irányelvben szereplő „átruházás” fogalmára való utalást illetően; nem látja indokoltnak, hogy a 98/59/EK irányelvben szereplő „megfontolási időszaktól” (cooling-off period) való eltérés lehetőségét attól tegyék függővé, hogy egy hajó eladása egy vállalatnak a 2001/23/EK irányelv értelmében vett átruházását jelenti-e. Az ilyen alkalmazás ezenkívül jelentős jogbizonytalansághoz vezethet, mivel előzetesen nehezen lehet megítélni, hogy a 2001/23/EK irányelv értelmében vett vállalatátruházásról van-e szó vagy nem;

21. utal a javaslat 8. cikkében foglalt, viszonylag hosszú átmeneti időszakra. Tekintettel arra, hogy a javaslat a munkavállalók védelmére vonatkozó olyan szabályok alkalmazásáról szól, amelyeket az Európai Unió Alapjogi Chartája rögzít, a javaslaton való további munka során meg kellene fontolni, hogy lerövidíthető-e az átmeneti időszak;

Szubszidiaritás és arányosság

22. megállapítja, hogy az említett irányelvek módosítására tett európai bizottsági javaslat célja, hogy egységesítsen néhány ebben szereplő, az uniós munkavállalók védelmét szolgáló szabályt, és azonos kiindulási feltételeket teremtsen az EU-ban a vállalatok számára a versenyhez. Az irányelvek módosításait csak uniós szinten lehet elvégezni; úgy véli, hogy a javasolt módosítások megfelelnek a szubszidiaritás és az arányosság elvének.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(5) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A jelenlegi jogi helyzet egyenlőtlen bánásmódot eredményez az azonos kategóriába tartozó, de különböző tagállamokból származó munkavállalók között, attól függően, hogy a tagállamok alkalmazzák-e a hatályos jogszabályok által megengedett mentességeket és eltéréseket, vagy sem. Számos tagállam csak korlátozott mértékben alkalmazott kizárásokat.	A jelenlegi jogi helyzet egyenlőtlen bánásmódot eredményez az azonos kategóriába tartozó, de különböző tagállamokból származó munkavállalók között, attól függően, hogy a tagállamok alkalmazzák-e a hatályos jogszabályok által megengedett mentességeket és eltéréseket, vagy sem. Számos tagállam csak korlátozott mértékben alkalmazott kizárásokat. <u>Az ILO 2006. évi tengerészeti munkaügyi egyezménye 2013. augusztus 30-án lépett hatályba, célja, hogy világszerte védje a tengerészek körülményeit, és azonos kiindulási feltételeket biztosítson a tengerészeti ágazatban. A szociális partnerek megállapodtak az egyezményről, ezt a megállapodást ültette át a Tanács 2009/13/EK irányelve.</u>

Indokolás

Az irányelv kidolgozása keretében figyelmet kell fordítani azokra az erőfeszítésekre, amelyeket a szociális partnerek és az EU együtt tettek azért, hogy felhívják a figyelmet a tengerészek védelmére, és világszerte azonos kiindulási feltételek elérését ösztönözzék a tengerészeti ágazatban.

2. módosítás

4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 98/59/EK irányelv a következőképpen módosul: 1. Az 1. cikk a következőképpen módosul: a) az (1) bekezdés a következő c) ponttal egészül ki: „c) átruházás: a 2001/23/EK irányelv értelmében vett átruházás.”; b) az 1. cikk (2) bekezdésének c) pontját el kell hagyni.	A 98/59/EK irányelv a következőképpen módosul: 1. Az 1. cikk a következőképpen módosul: a) ~~az (1) bekezdés a következő c) ponttal egészül ki:~~ „e) átruházás: a 2001/23/EK irányelv értelmében vett átruházás.”; b) az 1. cikk (2) bekezdésének c) pontját el kell hagyni.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>2. A 3. cikk (1) bekezdése a következő második albekezdéssel egészül ki:</p> <p>„Ha a tervezett csoportos létszámcsökkentés tengerjáró hajó legénységének tagjait érinti, az értesítést azon állam illetékes hatóságához kell küldeni, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik.”</p> <p>3. A 4. cikk a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(1a) Tengerjáró hajó átruházásával kapcsolatban vagy abból eredően végrehajtott, a személyzet tagjait érintő, tervezett csoportos létszámcsökkentés esetén a tagállamok a szociális partnerekkel folytatott konzultáció után feljogosíthatják az illetékes közigazgatási szervet arra, hogy a következő esetekben részben vagy egészen eltérjen az (1) bekezdésben előírt időszaktól:</p> <p>a) az átruházás kizárólag egy vagy több tengerjáró hajót érint;</p> <p>b) a munkaadó kizárólag egy tengerjáró hajót üzemeltet.”</p>	<p>2. A 3. cikk (1) bekezdése a következő második albekezdéssel egészül ki:</p> <p>„Ha a tervezett csoportos létszámcsökkentés tengerjáró hajó legénységének tagjait érinti, az értesítést azon állam illetékes hatóságához kell küldeni, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik.”</p> <p>3. A 4. cikk a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(1a) <u>Kizárólag</u> tengerjáró hajó <u>vagy hajók átruházásával kapcsolatban</u> eladása alapján vagy abból eredően végrehajtott, a személyzet tagjait érintő, tervezett csoportos létszámcsökkentés esetén a tagállamok a szociális partnerekkel folytatott konzultáció után feljogosíthatják az illetékes közigazgatási szervet arra, hogy a ~~következő esetekben~~ részben vagy egészen eltérjen az (1) bekezdésben előírt időszaktól:</p> <p>a) ~~az átruházás kizárólag egy vagy több tengerjáró hajót érint;~~</p> <p>b) ~~a munkaadó kizárólag egy tengerjáró hajót üzemeltet.”~~</p>

Indokolás

Az a kérdés, hogy egy vállalatnak vagy a vállalat egy részének az átruházásról szóló irányelv értelmében vett átruházásáról van-e szó, azt feltételezi, hogy az egyes esetek vizsgálata során megállapítható, hogy a vállalat az átruházást követően is megőrizte identitását. A bírósági ítélezési gyakorlatnak megfelelően az egyes esetekben számos feltételnek kell teljesülnie ahhoz, hogy megállapítható legyen, hogy a vállalat az átruházás során megőrizte identitását (lásd különösen a Spijker-esetet). Egyáltalán nem biztos, hogy egy hajó eladásának körülményei mindig az átruházásról szóló irányelvnek megfelelő átruházást jelentenek.

A csoportos elbocsátásokról szóló irányelvben szereplő „megfontolási időszaktól” (cooling-off period) való eltérés indokolásaként felsorolt okoknak attól függetlenül kell érvényesülniük, hogy egy vagy több hajó eladása az átruházásokról szóló irányelvnek megfelelő átruházást jelent-e vagy sem. Az Európai Bizottság által javasolt konstrukcióval nehéz lenne az egyes esetekben előzetesen eldönteni, hogy a kivétel engedélyezhető vagy sem. A kivételt ehelyett kifejezetten ahhoz kellene kötni, hogy a csoportos elbocsátás kizárólag egy vagy több hajó eladásán alapul; az átruházási irányelvben szereplő „átruházás” fogalmára való utalást törölni kellene.

3. módosítás

5. cikk 3. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>4. A tagállamok a szociális partnerekkel folytatott konzultáció után rendelkezhetnek úgy, hogy ezen irányelv II. fejezete nem alkalmazandó a következő esetekben:</p> <p>a) az átruházás tárgya kizárólag egy vagy több tengerjáró hajó;</p> <p>b) az átruházás tárgyát képező vállalkozás vagy üzlet csak egy tengerjáró hajót üzemeltet.</p>	<p>A cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>4. A tagállamok a szociális partnerekkel folytatott konzultáció után rendelkezhetnek úgy, hogy ezen irányelv II. fejezete nem alkalmazandó a következő esetekben:</p> <p>a) az átruházás tárgya kizárólag egy vagy több tengerjáró hajó;</p> <p>b) ~~az átruházás tárgyát képező vállalkozás vagy üzlet csak egy tengerjáró hajót üzemeltet.~~</p>

Indokolás

Egyformán kell kezelni a vállalkozásokat – függetlenül attól, hogy azok csak egy vagy több tengerjáró hajót üzemeltetnek.

Kelt Brüsszelben, 2014. április 3-án.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
